

DELAVSKA POLITIKA

Izhaja dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo in vsako soboto.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.

Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica —

Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo.

Ne frankirana pisma se vobče ne sprejemajo. — Reklamacije se ne frankirajo.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. — Malih oglasov trgovskega značaja stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta Din 1.50. — Pri večjem številu objav popust. — Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno Din 10.—, za inozemstvo mesečno Din 15.—. Čekovni račun št. 14.335.

Štev. 89

Maribor, sobota, dne 6. novembra 1937

Leto XII

„Ljudstvo je eno“

V svetem pismu starega zakona je zapisano:

»Bila je pa po vsej zemlji ena govornica, iste besede. Zgodi se pa, ko so potovali od jutra, da so našli ravnino v deželi sinearski, ter so se nastanili tam. In rekli so drug drugemu: Dajte, naredimo opeko in jo izžgimo z ognjem! In bila jim je opeka za kamenje in zemeljska smola namesto malte. In rekli so: Dajte, zgradimo si mesto in stolp, ki mu bodi vrh do neba, in naredimo si ime, da se morda ne razkropimo po vsej zemlji. Ali Gospod pride pogledat mesto in stolp, ki so ga gradili otroci človeški. In reče Gospod: Glej, ljudstvo je eno in vsem je ena govornica, in to je samo začetek njih dela; in nič se jim ne zabrani, kar so sklenili storiti. Dajte, pojdimo dol in zmešajmo tam njihovo govornico, da ne bodo umeli drug drugega govornice. Tako jih je razkropil Gospod odtod po vsej zemlji in nehali so graditi tisto mesto. Zato so imenovali ime njegovo Babel, ker je Gospod tam zmedel vse zemlje govornice in jih razkropil od tam po vsej zemlji.«

Bog Jehova je torej zmešal ljudem govornice, da ne bi zgradili velikega človeškega dela in se tako približali samemu nebu.

Ker so si dali zmešati govornice, da se niso več razumeli med seboj, niso mogli velikega dela dokončati in še danes trpe po svetu, ker se ne razumejo med seboj, temveč se prepirajo, pobijajo in vojskujejo.

Te svetopisemske resnice in pomena te prisposode se vse premalo zavedamo.

Ljudje so se razdelili na različne narode in govore vse polno jezikov. Danes bi bilo neumno sanjariti o tem, da bi spet vsi ljudje govorili en jezik.

Saj sam jezik ni treba, da bi bil ovira, da se narodi in ljudstva ne razumejo med seboj. Vedno so živel in se še bodo pojavljali mogočnejši, da zmedejo ljudi enega in istega naroda, zato, da ne zavladajo ljudstva, da ne more dograditi svoje stavbe.

Kadarkoli je bilo ljudstvo močno, so vrgli med njega jabolko razdora, da so se ljudje prepirali radi njega, pri tem pa pozabili na svojo skupno stvar.

Kadarkoli je rastla moč delavskega razreda, so njegovi nasprotniki poiskali sredstva za razdor med njim, potem so pa udarili po njem.

Socializem je človeška misel, ki hoče, da bo ta svet za človeka. Kjer je ljudstvo spoznalo to poslanstvo socializma, si urejuje svet in gradi stavbo za srečo in blaginjo vseh ljudi.

Despoti vladajo samo tam, kjer so si ljudje še vedno dali zmešati govornice.

Mogočnejši, ki hočejo samo večjo svojo moč nad ljudmi, izigravajo tudi narode proti narodom. Narodi bi lahko uživali svobodo in blaginjo drug poleg drugega, toda še vedno se dajo zavesti, da medsebojno prijateljstvo zamenjajo z medsebojnim sovraštvom, oškodovanjem in pokončevanjem.

So ljudje in stranke, ki žive samo dotlej, dokler ne pride do sporazuma med narodi in ljudstvi.

Dokler se Hrvati in Srbi niso sporazumeli med seboj, so integralni centralisti opravičevali svoj obstoj,

London ostane rdeč

Delavska stranka je pridobila 25 mandatov in ima večino v 15 od 28 londonskih občin. — Fašisti popolnoma propadli

V Angliji so se vršile dne 31. oktobra t. l. občinske volitve. Poseben pomen so imele te volitve v Londonu, kjer je delavska stranka imela že doslej večino v 13 občinskih odborih, ki sestavljajo mestno občinsko upravo.

Volilci so znova izrazili svoje zaupanje delavski stranki in ji poverili vodstvo občinskih poslov v glavnem mestu mogočnega angleškega imperija.

Delavska stranka je dobila večino v 15 od 28 londonskih občin, torej ima več kot polovico londonskih občin v svojih rokah.

Skupno je delavska stranka pridobila 52 mandatov, konservativci pa so jih izgubili 51. Po teh volitvah ima

delavska stranka 732 mandatov, 492 pa jih imajo konservativci in liberalci skupaj.

Komunisti imajo 10 mandatov.

Najsi se nasprotniki še tako trudijo, da bi zmanjšali zmago, ki jo je pravkar izvojevala angleška delavska stranka in dokazujejo, da so občinske volitve v Angliji neka povsem nepolitična zadeva, vendar ne morejo pobiti dejstva, da je

London rdeč

in da so volilci dali svoje zaupanje kandidatom delavske stranke, videč uspehe dela, ki ga vrši stranka po načelih socialističnega strankinega delovnega programa za občine, zlasti kar se tiče stanovanjske politike in socialnega skrbstva.

Pravi politični pomen občinskih volitev v Londonu pa tiči v tem, da so

fašisti popolnoma propadli in niso odnesli niti enega mandata.

dasi se je njihov vodja Oswald Mosley trudil na vse kriplje, da bi s cirkuško reklamo premamili volilce. Angleški volilci so ponovno odklonili gibanje, čijega cilj je, po vzgledu drugih fašizmov, zaslužiti lasten narod.

V opravičilo za poraz fašistov v Londonu navajajo reakcionarni listi — slabo volilno udeležbo in sicer v zvezi s skrajno slabim vremenom, ki je vladalo na dan volitev. Toda to opravičilo ne drži. Tisti, ki so ostali doma iz bojazni pred vremenom so

češ: kdo naj pa vlada namesto nas, saj vidite, da oni ne vedo, kaj hočejo. In tako je vladala JNS.

Ko so se pa oni sporazumeli med seboj, je pa JNS zagnala krik in vik: To je veleizdaja nad nami. In Jevtič je šel v boj proti tej »veleizdaji«. Ker pa nam ni več mogel zmešati govornice, je ljudstvo ostalo. Jevtič je pa šel. In ker Jevtič ni mogel opravičiti svojega dela, je prišla JRZ, da da ljudstvu in državi svojo voljo in svoj pečat.

In danes je v Sloveniji govornica »Jutra« in »Slovenca« ena in ista.

Mi, delovno ljudstvo, socialisti Slovenije imamo pa svojo govornico. In naša govornica je bila vedno in ostane ena in ista: da smo spora-

najbrž »mehkužni demokrati«, kakor jih fašisti nazivajo, fašisti pa imajo po lastnem zatrdilu v svojih vrstah samo korajžne in požrtvovalne ljudi, ki se ne strašijo niti prelivanja krvi, še manj pa malo dežja! Spričo tega izgleda poraz fašistov še težji, kajti jasno je, da so poslali na volišče vse do poslednjega moža in dosegli tak fiasko.

Torej je zmaga demokracije še

Tudi glavno mesto Norveške je rdeče

Ogromen porast socialističnih mandatov v občinah

O veliki volilni zmagi norveške delavske stranke pri občinskih volitvah smo že poročali. Sedaj so znani rezultati iz 630 občin od skupnega števila 747 občin.

Najvažnejše je dejstvo, da je v glavnem mestu države, v Oslu, ponovno zmagala delavska stranka, ki je svojo večino v občini še bolj utrdila.

Delavska stranka ima v Oslu 45 od 84 mandatov,

ki se razdele takole (številke v oklepajih pomenijo dosedanje število mandatov):

delavska stranka 45 (43), konservativci 35 (35), liberalci 2 (3), krščanska ljudska stranka (protestanti) 2 (0) in stranka narodne sloge 0 (3).

V vsej državi pa se razdele mandati tako-le:

delavska stranka 5251 (4717),

mного mnogo večja, kot pa jo kažejo številke glasovalcev.

Tudi v ostalih krajih vodi delavska stranka

Tudi v provinci je delavska stranka dosegla lepe uspehe. Na novo je osvojila mesta: Bristol, Coventry in Leyton. Nepovoljen pa je izid v Liverpoolu, kjer je stranka izgubila na račun verskega boja med katoličani in anglikanci.

meščanske liste 2143 (2191), liberalci 1381 (1345), kmečka stranka 1200 (1186), konservativna in liberalna ljudska stranka 854 (749), komunisti 135 (170), delavci, mali kmetje in ribiči 125 (105),

protialkoholno in versko združenje 108 (96),

stranka narodne sloge (fašisti) 8 (58).

Tudi norveške občinske volitve pomenijo

zmago socialistične misli, pa tudi zmago demokracije nad fašizmom.

Fašisti so docela brisani iz občinskega zastopstva v glavnem mestu Oslu, v vseh ostalih občinah pa so od dosedanjih 58 mandatov rešili samo 8.

Socializem zmaguje na severu!

Japonci neprestano napadajo

in se hočejo polastiti Šangaja za vsako ceno

Boji za posest Šangaja še niso odločeni. Japonci naskakujejo mesto s treh strani, pa kljub silnim žrtvam ne morejo naprej. Zadnje dni je nastopilo tropsko deževje; voda je poplavlila ozemlje okrog Šangaja in Japonci so s tanki vred obtičali v blatu. Zato pa se zlasti udejstvujejo z bombami. V treh dneh je 850 letal zmetalo na Šangaj in okolico 164.000 kg bomb.

Na severni fronti, v pokrajini Šansi, imajo Japonci opravka s takozvano kitajsko rdečo armado, ki je

zumni med seboj. Te misli ne smejo omadeževati in te naše govornice ne smejo zmešati krivi preroki iz Jevtičevih časov in z jevtičevskimi nameni, prav tako pa tudi ne nestrpni zbeganci.

Slovenski socialisti kličemo zato v en tabor vse naše delovno ljudstvo, da skupaj s hrvaškim in srbskim ljudstvom dogradimo veliko stavbo svobodne Jugoslavije, v kateri bo prostora in kruha za vse Slovence, Hrvate in Srbe in naseljene člane drugih narodov, ki govorimo sicer vsak svoj jezik, gojimo vsak svoj vrt, da bo naše skupno delo čim bolj lepo, veličastno, živo in na veke trdno.

—(—

trd oreh za Japonce. Izgleda, da so se morali Japonci te dni ponovno umakniti iz pokrajine Šansi v pokrajino Hopej. Kitajci hočejo držati za vsako ceno progo Peiping—Nankov.

Kitajska konferenca v Bruslju

Sodelujejo države podpisnice Washingtonskega sporazuma

Vojna med Japonsko in Kitajsko dela velesilam preglavice. Zato so se velesile, podpisnice Washingtonskega sporazuma odločile sklicati konferenco v Bruselj, kjer se bodo posvetovali, kako napraviti konec klanju na Kitajskem. Japonci so povabilo odklonili.

Veliko uspeha te in take konference nimajo. So pa jako dobro ogledalo za početje posameznih držav in njih zadržanje.

Italija protežira zunanji kapital.

Kapitalisti, ki hočejo investirati tuj kapital v Italiji, bodo po sklepu italijanske vlade oproščeni zapuščin-skega davka, če v tej dobi umrjejo. V vojni se ta kapital ne more zapleniti, v mirni dobi pa ne izvesti razlastitev brez odškodnine. — To je ponoven znak kapitalucije pred kapitalizmom iz gospodarske stiske.

Kakšen konec španske vojne si žele kapitalisti?

Angleška politika v Španiji

Angleška vlada je sklenila s Francovo vlado trgovinsko pogodbo in bo imenovala svoje diplomatske zastopnike v Španiji. To bo storil tudi Franco.

In kaj pravi angleško časopisje k dogodku? Tako pravi: Porušena Španija bo potrebovala denar za obnovitev. Angleži pričakujejo zmago Franca. Zato je bolje, da da Anglija denar, kakor če bi ga dala druga država. Španija bo v rokah angleškega kapitala in Anglije ne bo ogrožala v Sredozemskem morju.

To je kupčija, kaj ne?

Kaj pa, če so angleški in drugi kapitalisti hoteli imeti vojno v Španiji, da uničijo milijonska dobra in ljudi ter s tem otvorijo nove naložbe

svojega kapitala ter dobe v svoje krepilje še večji teren za svojo odelno eksploatacijo?

Ravnanje jako diši po takem smodniku.

Na španskih bojiščih

ni skoro nobenih večjih bojev. Vsekakor utegne biti to mir pred viharjem. Mogoče bo Franco poskušal, da bi še pred zimo dosegel kakšne uspehe. Toda tudi republikanci so pripravljeni.

Francov general Queipo de Llano je objavil zmagoslavno vest, da so italijanski in nemški bombniki napadli neutrjeno katalonsko mesto

Hekatombe žrtev, dobiček bodo imeli kapitalisti

Priznanje Franca

Avstrijska in madžarska vlada sta priznali Francovo vlado v Španiji. Pač ista ideologija.

Potopljen angleški parnik

Nacistično letalo je potopilo v bližini Barcelone angleški parnik »Jean Weems«. Posadka se je rešila. Angleška vlada je poslala križarko »Hood« v Barcelono, da preišče zadevo.

Knjige Cankarjeve družbe

bodo v teku prihodnjega tedna gotove in bo uprava pričela z razpošiljanjem.

Kdor se še ni prijavil kot član, naj to stori takoj, da ne bo treba knjig, ki jih bo ostalo malenkostno število na razpolago za zamudnike, pošiljati posebej.

Za Din 20 bodo dobili člani koledar in tri knjige.

Nabiranje slovenskih rudarjev za Francijo

Freiming, dne 3. nov. 1937.

Naš zaupnik s. Š. A. nam piše:

Danes je poslala tukajšnja premogokopna družba svoje odposlance v Slovenijo, da nabere par sto do 30 let starih rudarjev. Posredovalnica bo poslovala v Ljubljani ali Trbovljah. Dotični rudarji, ki so oddali svoje naslove slovenskim rudarjem iz Francije, ko so se ti mudili na dopustu v Sloveniji, bodo dobili pisemne pozive, kje naj se javijo. Vendar pa bo komisija (dva inž., tolmač je nek kaplan), zaenkrat samo pregledala prijavitelje, potem pa bo predložena lista ministrstvu dela v Parizu, nakar šele bodo dobili pozive na odhod v Francijo.

V penzijo so poslali te dni v Rumuniji 47 generalov, 152 polkovnikov, 188 podpolkovnikov 75 majorjev, 422 stotnikov, 112 poročnikov in 53 podporočnikov, baje, ker hočejo armado pomladiti. To pomlajevanje bo seveda stalo davkoplačevalce precej denarja.

Svetovna razstava v Parizu bo odprta tudi prihodnje leto.

Pismo iz Sarajeva

Akademija v počastitev spomina pok. T. G. Masaryka

Dne 16. oktobra se je vršila v prostorih Delavskega doma akademija v počastitev spomina prezidenta osvoboditelja T. G. Masaryka. Priredilo je akademijo slovensko delavsko kulturno društvo »Cankar« in so se udeležili menda vsi Slovenci v Sarajevu in tudi čehoslovaški konzul g. Tychy Otakar, ki se je ob zaključku prireditve zahvalil slovenskim delavcem. Ovoril je akademijo s. Marijan Telatko. O življenju, delu in značaju Masaryka je govoril Aleksander Ravnakar. Sledila je deklaracija s. Telatka »Na dan pogreba«. Ob zaključku pa je govoril s. Pastorek o Masaryku kot političarju in filozofu. Sarajevski listi so precej obširno poročali o tej prireditvi našega slovenskega delavskega društva in so polni hvale. (Tudi mi čestitamo agilnim našim sodrugom, ki si s takimi kulturnimi prireditvami utrjujejo svoj ugled med prebivalstvom na jugu države. Op. ur.).

Priznana velika konkurenčna zloga ur, zlatnine itd. Zahtevajte cenik!

Doma in po svetu

Kako so izpadle volitve v železničarski bolniški fond? Vršile so se 6. oktobra, rezultat pa še vedno ni bil objavljen. Pravijo, da so zvezarji izgubili na vsej črti. Kaj le bi utegnili biti, da je rezultat tajnih volitev sam postal tajen.

Dr. Stojadinović — v Berlin. Čehoslovaški listi se obširno bavijo s predstoječim potovanjem ministrskega predsednika dr. Stojadinovića v Berlin.

Predsednik vlade odlikovan z nemškim redom. Predsednika jugoslovske vlade je odlikoval Hitler z redom velikega nemškega križa »Adlerorden«.

Banke, Narodna banka in hranilci do Din 10.000. Narodna banka je razglasila, da bo dala bankam na razpolago do 300 milijonov dinarjev po 3 odst. za izplačilo hranilnih vlog malih vlagateljev do Din 10.000. Banke so to ponudbo odklonile, ker

Železničarski žepni koledarček

bodo prejeli vsi zaupniki v pričetku prihodnjega tedna, nekateri pa že to soboto.

Koledar ima zelo zanimivo vsebino. V njem bo našel železničar oz. železniški delavec vse kar mora vedeti o službi, napredovanju, prejemkih, vpokojitvi, dajatvah bolniškega fonda itd. ter razen tega še celo vrsto tabel za izračunanje najrazličnejših mer.

Segajte po koledarčku (ki obsega 206 strani) in stane samo 8 Din. Založila ga je uprava »Ujedinjenega Železničarja«.

zahteva Narodna banka posebno garancijo za dano posojilo in pa, ker omenjeni kredit ne bi zadostoval za izplačilo niti ene tretjine vlog do Din 10.000. — »Slovenec« je sklep Narodne banke silno poveljeval, sedaj pa je moral doživeti, da so proti velikodušnosti Narodne banke celo združne zveze, kjer imajo »Slovenčev« pristaši precejšnjo besedo.

Radi komunistične propagande in nabiranja prostovoljcev za Španijo so se zagovarjali pred sodiščem za zaščito države v Beogradu Adolf Munk in tovariši. Munk je organiziral transport 700 do 800 prostovoljcev iz Splita v Španijo. Oblasti so prostovoljce zajele in z njimi tudi Munka. Munk je bil obsojen na 10 let robije, ostali na par let in nekateri na nekaj mesecev ječe.

Štedi, kdor more. Hranilne vloge v vseh denarnih zavodih v državi znašajo 1157 milijard dinarjev, t. j. za 1.12 milijard dinarjev več, kot lansko leto.

Pravijo, da je zadel glavni dobiček državne razredne loterije madžarski častnik, špijon Majtan, ki predsedava osemletno ječo v Mitroviči.

Ohlajena ljubezen. Mladi kmet Prece blizu Mostarja se je dogovoril s svojo izvoljenko in jo odvedel iz očetove hiše. Mladi par se je odločil za takojšnjo poroko. Ženin in nevesta ter dve priči so se podali ponoči s čolnom čez naraslo Neretvo v bližnje župnišče. Čoln pa se je prevrnil in vsi štirje so padli v vodo. Ob bregu so se ujeli zavrvovje, vendar se radi navpične strmine niso mogli rešiti na breg. Šele zjutraj jih je napol mrtve rešil nek železničar. Radi prehlada ni bilo s poroko nič.

Opozorilo!

Opozarjajo se vse strokovne in kulturne organizacije, da ne podpisujejo nobenih protestnih izjav in peticij, ako niso dobile za to odobrenja svojih centralnih forumov. Vsakega, ki želi, da mu organizacije podpišejo kakšno izjavo ali peticijo, naj krajevni odbori napotijo na centralo.

Belgijska vladina kriza. Belgijski ministrski predsednik van Zeland je odstopil v zvezi z obdolžitvami, ki so bile iznešene proti njemu, češ, da je svoj čas kot funkcionar narodne banke bil udeležen pri goljufijah nekega Julija Barmata, ki je imel slične aфере tudi v Nemčiji in na Holandskem. Van Zelandov slučaj je zanimiv v dvojnem oziru: prvič, da je v Belgiji mogoče o takih aferah javno pisati in to neoziraje se na osebo ministrskega predsednika, drugič pa, da je ministrski predsednik, ki so mu očitali borzno spekulacijo na škodo javnih interesov odstopil, da si so mu volilci šele pred kratkim izrekli zaupanje. Nemški fašistični tisk in z njim tudi katoliški »Slovenec« so napisali, da je van Zeland strmoglavil žid Barmat. V resnici pa je odstop van Zeland posledica hujškanja katoliškega fašističnega tiska, ki je last tkzv. reksistov, katerim je tudi žid dobrodošel, ako morejo z njegovo pomočjo izpodkopavati demokracijo.

Rumunski liberalci se poslavljajo z vlade. Ministrski predsednik Tarescu je te dni imel govor, v katerem je povedal, da je liberalna stranka izvršila svoj program in da bo vlada skoro odstopila.

Newyorški župan Laguardia je bil s 1.340.016 glasovi zopet izvoljen za župana, njegov nasprotnik Mahony je dobil 889.591 glasov.

A. M. de Jong:

68

IZDAJA

Otroška leta Mereyntjeja Geysena

»Ne, Mereynteje,« je odgovorila in napela svoja otroška usta v šobo, »to ni niti najmanj zabavno. Poprej nekoč sem mislila natanko tako kot sedaj ti, toda strašno sem se razočarala. Kadar gospod Valter dela, potem neprestano kadi in se zapre v sobo. Ničesar mu ne smeš reči, in ako mu kaj rečeš, ti ne da odgovora ali pa ti odgovori čisto napačno. Včasih nenadoma preneha s pisanjem, z zaprtimi očmi se vleže na divan in preleži po pol ali tričetrt ure, večkrat tudi kar po cele ure ali še dalj. Toda ne spi. — Včasih zopet leta po sobi kot divji sem in tja, roke globoko potisnjene v hlačna žepa in puha kot dimnik, dokler končno zopet ne sede k mizi, se skloni nad svojimi papirji in potem zopet piše kot obseden. — Včasih začne nenadoma strašno preklinjati in tolče s pestjo po mizi. Nato raztrga cel šop papirjev, s katerimi se je mučil več dni, predno jih je popisal, in nato začne stara pesem iznova, dokler ne obnemore ali pa je knjiga napisana. Ves ta čas ima komaj minuto odvišno za pogovor z menoj. Vedno moram gledati, kako bom sama s seboj gotova. Celu pri jedi izpregovori komaj besedo... Razumeš li sedaj, Mereynteje, da me muči dolgočasje, in da se od jeze vležem v posteljo?«

»To se mi pa ne zdi lepo od gospoda Valterja, ne, ne... prav gotovo ne!«

Tedaj pa je stresla njegova ljuba gospa s svojimi plavimi, zlatimi lasmi in rekla vzdihovaje:

»Ne, to ne, Mereynteje... Gospod Valter je vendarle prijazen človek... toda vse to je tako neznansko težko!«

Mereynteje je prikimal. Popolnoma se je strinjal z njo, čeprav ni niti najmanj vedel, kaj je s tem mislila reči; on bi se strinjal z njo, pa četudi bi bila trdila, da ni sonca. Lepa gospa ga je zopet pogladila po njegovih temnih, kot volna mehkih čodrih in zamišljeno gledala mimo njega v praznino. Končno ga je vprašala:

»Ali več pravljico o morski deklici, ki je poročila princa, Mereynteje?«

»Ne,« je odgovoril Mereynteje in radoveden še pripomnil: »O, pripoveduj!«

In lepa gospa mu je pričela pripovedovati žalostno zgodbo o mali morski deklici, ki se je v mesečini zagledala v prelepega princa in tudi on v njo, ter odsihodob ni več našla miru med svojim ljudstvom. Vedno znova je uhajala k njemu in čim dalje je trajala njuna ljubezen, tem večja je bila. Hotela sta se poročiti, pri tem pa se je izkazalo, da morska deklica nima duše. Toda princ jo je tolažil, rekoč, da jo bo imel tako rad, da ji bo vsled te njegove ljubezni vzrasla duša, in končno sta se poročila. Nekaj časa je šlo vse do-

bro. Bila sta srečna. Čez nekaj časa pa se je lotilo morske deklice domotožje, tožilo se ji je po morju, po njegovih čudovitih palačah, polnih luči in vode, po njegovih vrtovih, polnih cvetja in plapolajočih halog ter morskih veternic, po trumah čudovitih rib, ki so hitro plavajoč, bile podobne dragim kamnom, po morskih deklicah in morskih bogovih, ki so, kot ona, živeli brez duše in se dobro razumeli med seboj. O ljudeh komaj da je kaj vedela. In tudi njen princ se ji je zdel vsak dan bolj tuj, namesto bolj domač, četudi sta se še vedno ljubila. Vendar ona ni več hrepenela po duši. Imela je samo še eno željo, da bi se lahko vrnila v morje, ki jo je vedno znova vabilo, z glasnim, grmečim glasom, daleč, daleč nekje za oboki sipin. Vendar je še ostala nekaj časa, kajti ljubila je lepega princa v tihem, visokem gradu in ni mogla, da bi ga razžalostila. Toda strahovito se je dolgočasila in skoro je omedlevala od hrepenenja po morju tam za sipinami... Nekega večera, pozno je že bilo, se je splazila iz gradu in je begala kot bela senca po obrežju. Nek ribič, ki se je gozala ponoči vračal v čolnu domov, jo je videl. Toda od tega trenutka dalje ni v prelestnem gradu nihče več slišal o ljubki, mali morski deklici: vrnila se je v vodne palače svojega ljudstva, in tam je žalovala za lepim princem, s katerim ni mogla biti srečna. Kakor tudi ji je bilo življenje brez njega težko!...

(Dalje prihodnjič.)

Iz naših krajev

Trbovlje

Pasivnost članstva organizacije, in to organizacije, ki je zgrajena na realni podlagi in iz potreb delavstva, kakor je to naša ZRJ., ni v nobenem primeru upravičena. Izkušnje zadnjih let, v katerih je doživelo tako delavstvo kot organizacije popoln fiasko in celo katastrofo, naj nam bodo v svarilo, da ne sme v tako važnem in odločujočem vprašanju kakor so mezdna gibanja, razprave o delavskem vprašanju in strajk, odločati nihče drugi kot samo članstvo organizacij, vodstva organizacij in vsi oni realni faktorji, ki se jim ne gre samo za začetni nastop delavskih mas, ki ga je zelo lahko izvesti, ampak za uspešni zaključek. Tega pa ni mogoče doseči s pasivnimi člani organizacije, pač pa s člani, ki se zavajajo svojih organizacijskih dolžnosti.

Zagorje ob Savi

Če pride kak tujec k nam, dobi na prvi pogled utis, kakor da smo Zagorjani življenjsko in politično mrtvi. Vendar v resnici ni tako. Komur je namreč možnost dana, da pogleda v tajne našega življenja, ta bo videl, da v našem Jeruzalemu poka in sicer radi dvojnega obraza jeruzalemecev samih. Spoznal bo tudi borbo raznih kandidatov za upraviteljsko mesto na zagorski šoli. In, če še bolj pogledamo v temo, bo videl za Sokolskim domom sence, ki podlegajo v borbi proti naravi. Konec konca pa se bo lahko prepračil tudi o srčni kulturi, ki vlada pri nas, recimo, da kakšen mesar nekoga zgrabi za vrat, da postane ves moder v obraz kot bi bil narodni socialist.

Slovenska Bistrica

Čuje se, da je bil večji del bivše okoliške občine Slov. Bistrica priključen mestni občini. Razlog za to nam je dobro znan in bomo o tem še izpregovorili ter gospodom napravili še večji strah, kot ga pa že imajo. Pričakujemo nove volitve. S strani klerikalcev ali sedaj pristašev JRZ, se dela že živahna agitacija in govori o raznih kombinacijah za sestavo kandidatne liste. Seveda, da tudi pristaši bivše JNS, ne mirujejo in iščejo zveze z delavci in nezadovoljnimi. Zavednejši pa čakamo, da vidimo, če si bodo ti kapitalistični magnati v resnici v lase skočili ali pa nam nastavlajo le limance, da bi nas ujeli.

Litija

Zrtev nesreče. Pri nekem tukajšnjem mizarškem podjetniku se je ponesrečil pri cirkularni neki vajenec in ni dosti manjkalo, da mu ni odrezalo vse zapetje. Mi bi svetovali gotovim mojstrom, da drugič posvečajo malo več pažnje in da vajence sploh ne pripuščajo k strojem, ki so v pogonu. Priporočamo jim tudi, da naj dajo na vidna mesta svarilne napise, da vajenci sploh nimajo dostopa k strojem, ker na ta način se bo preprečilo veliko nesreč. Najglavneje pa je, da imajo stroje zavarovane z zavarovalno napravo.

Esperantisti! Vsem tistim, ki so se prijavili v tečaj, sporočamo, da imamo že učitelja. Učnina bo tako nizka, da jo bo zmogel plačati vsakdo. Vsi tisti, ki imajo veselje in se še niso prijavili naj se javijo takoj odboru »Vzajemnosti«, kjer bodo dobili tudi natančne informacije glede pričetka tečaja.

Cankarjeve knjige so v tisku, tisti, ki si jih žele naročiti, naj se javijo pri poverjeniku s. Vuka Viktorju. Za 20 Din dobite koledar in 3 poučne knjige, ki Vas bodo kratkočasile v zimskih večerih.

Jesenice

Zvočni kino »Radio« predvaja v soboto, nedeljo in ponedeljek ob 8. uri zve. (v nedeljo tudi ob 3. uri pop.) večfilm »Marija Stuart« s Katarino Hepburnovo v glavni vlogi. Dodatki običajni. Vse cenj. obiskovalce opozarjamo, da se vrši ob tej priliki zbiranje za originalen klobuk Marije Stuart, ki se ga bodo lahko udeležili vsi posetniki gornjih predstav. Podrobna navodila na letakih. — Sledita Pat in Patachon.

Nedeljska zdravniška služba Bratovske skladišnice za vse družinske člane brez razlike: 7. in 21. novembra g. dr. Čeh Milan; 14. in 28. novembra g. dr. Keržan Bartol.

Sv. Lovrenc na Pohorju

Podružnica stavbinskih delavcev ustanovljena. Dne 31. oktobra je imela podružnica Zveze stavbinskih delavcev Jugoslavije svoj ustanovni občni zbor. Izvoljeni so bili ss.: predsednik Vobovnik Ernest, tajnik Cimerman Franc in blagajnik Goznik Matjevč. O organizaciji in socialni zaščiti je poročal s. Hrovat, ki je žel za svoja izvajanja živahno odobravanje. Skrbimo, da se bo organizacija, zaščitnica interesov stavbinskih delavcev, krepko razvijala.

Guštanj

Vsem sodrugom in sodružicam, vsem prijateljem knjig. Odprli smo našo knjižnico, ki bo redno poslovala vsako nedeljo od 9. do 11. ure. Prosimo pa vse stare obiskovalce »Ljudske knjižnice«, da nam vrnejo nemudoma izposojene jim knjige, da jih ne bo treba terjati. Apeliramo zlasti na mladino, da pridno posega po knjigah in se s tem izobrazuje, ker to je predpogoj za uspešno delo v korist delavskemu razredu. Odbor.

Poročila sta se s. Krevh Josip in sodružica Arnold Nežika. Obilo sreče! Upamo, da bosta tudi v bodoče tako agilno sodelovala v naši »Vzajemnosti« kot dosedaj — Družnost!

Smrt pobira. Po dolgotrajni bolezni je umrla žena upokojenca Steržeta Antona. Izrekamo mu naše najiskrenejše sožalje!

Spominske svečanosti za pok.

T. G. Masarykom

Mežica, 7. novembra ob 9. uri dop. pri Toffu.

Prevalje, 7. novembra ob 3. uri pri Rozmanu.

Borovnica, 14. novembra ob pol 8. uri pri Petrovčiču.

Ljubljana

Izkoriščanje pisarniškega personala. V eni izmed zadnjih števil »Delavske Politike« je bilo med drugim objavljeno o gibanju živilskih delavcev, ki zahtevajo ureditev delovnega časa. V delavnicah po tovarnah in drugod je že davno vpeljan zakoniti osemurnik. Le za nekatera privatna podjetja to ne velja. Tako n. pr. je v Ljubljani podjetje, ki je tesno v zvezi z upravami kulturnih revij, od katerih se ena posebno zavzema za izboljšanje položaja žensk. V tem podjetju pa delajo nameščenke v pisarni dnevno po najmanj 11 ur pa tudi še več. Čuditi se seveda temu ni. Personal se ne zaveda, da tudi za njega ob-

Tezno, 12. novembra ob 8. uri zvečer pri Feliču.

Litija, 14. novembra pop.

Slovenska Bistrica, 21. novembra ob 9.

Lesce, 28. novembra ob pol 3. uri v

stoja organizacija, v kateri bi lahko našel svojo zaščito. V kolikor pa to morda le ve, se pa ne upa, ker se boji za svoj skromen košček kruha. In vendar je mnogo pisarniških moči brezposelnih, ki bi lahko dobile zaposlitve tam, kjer sedaj zaposleno osobe dela in mora delati čez čas. Morda bi to zanimalo Inspekcijo dela, ki že s svojim nazivom jamči, da je poklicana kontrolirati izvrševanje zakona o delovnem času in tudi nadurno delo Morda bo prizadeto nameščenstvo samo prišlo do razumevanja, ter iskalo zaščite tam, kjer jo lahko išče... —c—

Maribor

Zidar ne sme biti bolan

Zadnji čas dobivamo naravnost neverjetne pritožbe zidarjev in pomožnih delavcev pri stavbenikih o nečloveškem postopanju z njimi, če obolijo. Vreme je bilo leto za stavbeno delavstvo skrajno neugodno. V večnem dežju in mokroti so morali hiteti pri delu, ker so vsi stavbeniki preko sposobnosti zaposleni, tako da zidarjev manjka in celo pomožnih delavcev. Čisto naravno, da se potem delavci prehladijo. Toda gorje mu, ki gre radi tega k zdravniku ali celo nato posluša zdravnika, da mora ostati doma par dni. Ko se zidar ali pomožni delavec vrne v službo, večinoma niti ne dobro ozdravljen, dobi knjižico, posebno, če se zahteva, da mu podjetnik plača mezdo v času obolenja, kakor to predpisuje § 219 o. z. Posledica tega človekoljubnega postopanja z delavci je ta, da delavci kljub obolenju niti ne upajo k zdravniku in si marsikdo radi tega nakopije drajno, neozdravljivo bolezen. Posebno se

množe pritožbe zidarjev radi odpusta v bolnišnici pri tvrdki Ubald Nassimbene, ki zaposluje izredno mnogo zidarjev in delavcev pri gradnji novega bogoslovja pod Kalvarijo. Ravno ta tvrdka, ki je menda najbogatejša v Mariboru, pa ima najmanj povoda, da se na ta način znaša nad ubogimi delavci, ko je vendar delo prevzela za okrog 6 milijonov dinarjev in bo torej tudi za služek tvrdke temu primeren. Ali ni ironija, da se na tak način tepta delavska zaščita ravno pri gradnji bogoslovja? Kaj pravi k temu škofijski ordinarijat? —c—

Predavanje

o boju za nadvlado na Tihem oceanu v zvezi s kitajsko-japonsko vojno bo v sredo, dne 9. t. m. Predaval bo prof. Bogomir Stupčan. To zanimivo predavanje bo v okviru ciklusa predavanj, ki jih prireja »Vzajemnost«.

lici neki Franc Lubanjšek. Sedaj so ga prijeli; priznal je sedem požigov.

Dodatni avtobus na progi Maribor—Slovenska Bistrica in nazaj prične obratovati v soboto, dne 6. novembra t. l. zjutraj do preklica, po sledečem voznom redu: Odhod iz Maribora, Glavni trg vsak dan ob 12.45, 18.15 in 23.30 uri, odhod iz Slovenske Bistrice vsak dan ob 14.45, 14. in 19.50 uri. Avtobus postane na vseh postajah kakor redni avtobus na progi Maribor—Celje.

SABA priznana dobra rezila za britje se dobijo povsod

Ukinjen pasji kontumac. Ker se od 5. avgusta ni pojavil noben nov slučaj stekline v mestu, je mestno poglavarstvo strogi pasji zapor ukinilo.

Celje

Poročevalska služba tujcev

Razvoj industrije in medsebojne konkurence je privedel po vojni do tega, da so uredile večje industrije za svoja podjetja prav posebno svojo protispionajno službo. Ta ukrep je bil potreben v državah, ki imajo svojo posebno domačo industrijo, koje izdelki so svetovno znani. Omenjamo zlasti steklarsko industrijo v Čehoslovaški, kateri so že vsemogoče države izvabile njihove izurjene delavce ter začele same s steklarskimi izdelki. Ponovno so že v teh časih tovarnah zasačili nemške, japonske, egipčanske in druge špijone, ki so hoteli izvedeti tovarniške tajnosti.

Čisto drugačen pomen pa ima uvedba take protispionajne službe pri nas, kjer je industrija skoro 100% v tujih rokah, zlasti nemških nacionalcev, ki so bili že pred vojno tukaj in vedno v najhujšem boju z našim narodom, in imeli edini cilj, popolnoma zatreti naš domači živelj ter izesati njegovo gospodarsko moč. In vendar bi se morala zlasti v naši državi zlivati pojma interesov države in domačega ljudstva.

Toda, kako naj čuti z interesi našega naroda nemško nacionalni industrijalec po zadnjem nürnbergskem kongresu, ko je Führer naložil tudi inozemskim Nemcem, celo državljanom drugih držav, da morajo kljub temu ostati zvesti Führerju kot vrhovnemu poglavarju vseh Nemcev na svetu in njegovi nacistični stranki? Posledice tega sklepa vidimo jasno v zadnjih razburljivih dogodkih nemških krajev na severnem Češkem.

Pri nas gre za enkrat enako delo nemških gospodarskih močotcev bolj tiho in za javnost nevidno. Bolj pa čuti utrjevanje nemškega kapitala v naših krajih, od dne do dne huje naš delovni razred, ki je pred pritiskom te ogromne sile že skoro brez moči. Celo zakoni socialne zaščite so pred tem nemškim valjarjem skoro brez moči. Nemški kapital si zna na vse mogoče načine izbiti absolutno nadvlado in rešpekt, celo pred faktorji, ki bi bili sicer po zakonu poklicani, da ščitijo našega malega človeka pred to premočno in nasiljem.

Čudovito vzorno in brezhlibno funkcijonira pri tem tudi »poročevalska služba«

Kranj

Pred občinskimi volitvami. Ker je ministrstvo katastrsko občino Struževo izločilo iz občine Naklo in priključilo občini Kranj, se morajo po § 9 zakona o občinah tekom treh mesecev po razglasitvi dekreta vršiti nove volitve. To bi bilo nekako do 11. januarja 1938. S priključitvijo vasi Struževo, je delavstvo postalo zopet močnejši faktor v občini. Koliko pa bo gospoda na njegovo moč računala in jo tudi upoštevala, to je vprašanje delavstva samega.

Delavstvo hoče osemurni delovnik! V tovarni »Inteks« je bilo tekom zadnjega meseca glasovanje za osemurni delovnik. Glasovanje je bilo javno, z dviganjem roke. Kljub temu pa se je delavstvo soglasno izreklo za osemurnik ter zavrnilo željo podjetnika po deseturnem delovniku. Sedaj se osmurnik tudi izvaja. Že v poletju je bilo enkrat tako glasovanje in se je delavstvo tudi takrat izreklo za osemurnik, kljub temu pa je podjetje delavstvu brez njegovega pristanka vsillilo deveturnik. Želji podjetja je baje ustregla oblast. Te volitve so vsekakor razveseljiv pojav, da se delavstvo zavestno oklepa osemurnika, obenem pa nekaj protest

Podjetje »Inteks« naj samo razglasi, da rabi delavce in dobilo jih bo več kot dovolj. Seveda, gre predvsem za čim večji profit, in tu se posebno dobro obnese podaljševanje delovnika.

Zimske potreščine, kakor suknje, površčnike, hubertuse in zimsko perilo dobite v trgovini z oblekami in manufakturnim blagom ALBINA JAZBECA V KRANJU

Ptuj

Krekova proslava. Na Krekovi proslavi, katero je priredilo dijaštvo tukajšnje gimnazije, smo slišali, kako velik demokrat je bil ta katoliški sociolog, borec za pravico, ki je spoštoval človeško dostojanstva — in svobodo — (kar pač pozabljajo oni, ki često citirajo njegove nauke, a se navdušujejo za razne firerje in diktatorje ter poveličujejo fašistične podvige in reakcionarne metode. Op. p.).

Popravek. V zahvalni izjavi za pok. Antonom Podlaho je pomotoma izpadel stavek, ki ga naknadno priobčujemo: »Posebna zahvala in priznanje gre g. dr. Mrgoletu, ki je za časa bolezni mojemu možu nudil vso pomoč.« — Žalujocha vdova in sin.

Mežica

Dramska predstava. Diletanti »Vzajemnosti« bodo v prihodnjem tednu popoldne v šolski telovadnici dramo v 3. dej. »Razvaline življenja«. Pridite!

Sevnica

Poročil se je dne 31. oktobra s. Belak Karel z gđc. Pepco Kolškovo. Iskrene čestitke!

Pismo iz Prage

Slovenske drame v počastitev češkega narodnega praznika v Pragi

Praga, koncem oktobra 1937.

Slovenska dramatika in kultura vobče je bila v tujini vselej zapostavljena. Meščanska družba, ki ima tudi kulturo v zakupu, ni imela interesa uprizorjati drame naroda-proletarca, kot nas je imenoval naš veliki Cankar. Sele proletarijat je v tujini odkril vrednost in lepoto naše dramatike. Brez uradne odobritve in priporočila nas je praško delavstvo počastilo s tem, da je svečano uprizorilo Cankarjeve »Hlapce« (češki naslov: Učitelj Jerman) za proslavo češkega praznika 28. oktobra. Cankar, ki se ni doslej predvajal v praških oficijelnih gledališčih zato, ker ga meščansko občinstvo ne bi razumelo (kot se je izrazil dramaturg Narodni divadla dr. Fischer!) je doživel pri čeških delavcih popoln uspeh. Sicer je bilo 4. in 5. dejanje nekoliko nespretno predelano, vendar ni bistveno škodilo Cankarjevemu duhu in umetnosti. Projektorat za uprizoritev, ki bo doživel za nameravanimi gostovanji po celi ČSR, gotovo nad 50 repriz, sta prevzeli najmočnejši učiteljski organizaciji ter 64 delavskih združenj in druga podjetja. Igrali so izbrani igralci vseh praških delavskih odrov, tako da je bilo predvajanje na višku. D. D. O. Č., ki je nekaka naša »Vzajemnost«, le da se izključno bavi z dramatikom, je za isto proslavo priredila na praški periferiji predstavo drugega slovenskega autorja: Novčanovo »Večelo«, ki ima že doslej okrog 30 repriz. V mestnem gledališču pa je doživel naš dramatik in režiser Bratko Kreft z uprizoritvijo svojih »Malomeščanov« triumfalno zmago. Bratko Kreft je danes za Prago najpopularnejši dramatik iz Jugoslavije, to pa prav radi tega, ker so njegove drame pisane z ostro in duhovito satiro ter nazorno prikazujejo ljudi-kreature, kot nujen produkt bolnih razmer, kakršne ustvarja vsak diktatorski režim. »Pravo ludo«, glasilo češke socialno-demokratske stranke, je, kot tudi drugi časopisi, priobčilo že pred uprizoritvijo daljši razgovor z našim umetnikom. Vendar vkljub vsemu ni nihče pričakoval takega navdušenega odobranja, kot so jih želi »Malomeščani« in kar je v praških oficijelnih gledališčih zelo redek pojav. Vsa kritika, ki je v Pragi res strokovna, se izraža o Kreftu kot dramatik in režiserju nadvse laškavo. Ob tej priliki prinašajo razni večji časopisi tudi študije o slovenskem narodu, o njegovi kulturi in politični strukturi, ter prav posebej še o delavskem gibanju in socialnih bojih.

Tako je slovenska progresivna kultura storila za zblizanje s češko demokracijo mnogo več, kot vsi rodoljubni banketi in politične fraze. Fran Žižek.

Ne delamo reklame za češko blago
ker vsakdo ve, da je češko blago najboljšo in brez konkurence. Reklama pa je potrebna zato, da cenj. občinstvo ve, kje smo; zato vsi v

Češki magazin Maribor
Ulica 10. oktobra
(pri glavni policiji)

kjer dobite veliko izbiro za ženske in moške **plašče, obleke, kostume in hubertuse po tovarniških cenah.**
Vsakdo se lahko brezobvezno preprača! **Tudi krojaške potrebnosti po najnižjih cenah!**

Zopet korak naprej!

Uspeh naših kovinarjev v Št. Lovrencu n. P.

V soboto, dne 30. oktobra so se vršila pogajanja med našim Savezom metalških radnika Jugoslavije ter Železarno d. d. Kifer v Sv. Lovrencu na Pohorju za sklenitev kolektivne pogodbe. Pogajanja so se udeležili tudi zastopniki Delavske zbornice in Zveze industrijcev ter ZSD.

Podjetje je pristalo na vse mezdne zahteve, ki jih je naš Savez stavil za profesionaliste. Poedinim profesionalistom bo sedaj vsled tega mesečna plača zvišana za Din 100 do Din 180. Podjetje daje tudi plačan dopust 6 dni na leto ter je izjavilo, da bo striktno izvajalo vse določbe delavskih zaščitnih zakonov.

S to pogodbo so si kovinarji v Sv. Lovrencu ponovno priborili izboljšanje svojega gospodarskega položaja. V teh uspehih se jasno zrcalita pomen in potreba svobodne strokovne organizacije.

Za nedeljo, dne 7. novembra s začetkom ob 9. uri dopoldne je podružnica Saveza metalških radnika Jugoslavije v Sv. Lovrencu sklicala

zborovanje vseh kovinarjev, da se delavstvu priobči izid pogajanj ter vsebino kolektivne pogodbe. Zborovanje se bo vršilo v dvorani gostilne Jelen. Na tem zborovanju bi moral poročati tudi s. Vidovič, on se pa najbrž tega zborovanja ne bo mogel udeležiti. Zato bodo poročali sodruzi Jelen, Čeh in Slatinek.

Kovinarji v Sv. Lovrencu! V nedeljo vsi na zborovanje! Dokažite, da stojite složno za Savezom metalških radnika Jugoslavije ter da boste tudi v bodoče pripravljeno boriti se za interese delavstva! — Družnost!

Delavski pravni svetovalec

Minimalne mezde v tekstilni industriji (Maribor)

Vprašanje: V nekem manjšem tekstilnem podjetju sem bil zaposlen kot tkalec. Delal sem v akordu, vendar sem zaslužil tako malo, da sem dobil tedensko izplačanih komaj povprečno po Din 100. Ali mi ni bil delodajalec dolžan plačevati višje mezdah z ozirom na določbe o minimalnih mezdah v kolektivni pogodbi za tekstilno industrijo?

Odgovor: Kot tkalec bi bili morali zaslužiti glasom kolektivne pogodbe v podjetju, ki izdeluje bombažno in polsvileno ali pa tudi svileno blago vsaj po Din 3.25 na uro, odnosno, ker ste bili akordant še 15 odst. več.

Parcele so naprodaj

Vpraša se Aleksandrova c. 5, Studenci

SABA

rezila za britje glavna zaloga v galanterijski trgovini

DRAGO ROSINA, MARIBOR
VETRINJSKA ULICA 26

Tiskovni sklad

Hrastnik: S. Abram Alojz je nabral v veseli družbi za trikratno izdajo »Delavske Politike« Din 20. — Kranj: S. Kerč nabral na sestanku SDSZJ, podružnica Kranj dne 17. oktobra Din 50. Liboje: Na Masarykovi proslavi nabral s. Zupanc Martin Din 71. — Zabukovca: Ss. Zupanc Mici in Zora nabrali na Masarykovi proslavi dne 31. oktobra Din 157,50 Maribor Din 950. — Sevnica: S. Škerl nabral na nabiralno poli št. 97 Din 310 od naslednjih: Neimenovani Din 10; Juhant Ivan Din 10; Krulej Ernest Din 50; Robar Štefan Din 5; Trupej Franc, župan Din 50; Sever Andrej Din 2; Blaznik Karl Din 2; Požun Rudolf Din 2; Smeš Vinko Din 5; Spilar Franc Din 2; Stopar Alojz Din 10; Šerber Anton Din 4; Stopar Karl Din 2; Stopar Anton Din 5; Trbovc Jože Din 5; Jerele Franc Din 2; Romih Dani Din 4; Klanšek Franc Din 4; Pižmah Franc Din 4; Dobovšek Franc, župan Din 20; Stopar Rudi Din 5; Fakin Drago Din 1; Drmel Franc Din 10; Teroš Ivan Din 6; Gabrič Anton Din 10; Maurer Ivan Din 5; Božič Franc Din 5; Petretič Ludvik Din 10; Salamon Rudi Din 10; Jene Jože Din 5; Planinc Fani Din 10; Gajdoš Anton Din 10; Planinc Ivan Din 10; Teraš Franc Din 5; Turnšek Ivan Din 10, skupaj Din 310. — Sodrugom in sodrugicam, ki so zbirali in darovalcem iskrena hvala. Ostali: posnemajte!

Širite naš list!

Ljudska samopomoč

reg. pomožna blagajna v Mariboru, Aleksandrova cesta 47. — Pover-

jenišvo: Ljubljana, Tyrševa 34

naznanja smrtnih slučajev svojih članov v mesecu
septembru 1937

Košir Jožef, prevžitkar, Studenice
Živic Marija, vdova, Ravne 33, p. Zdole
Jurjovčič Ivan, žel. čuvaj v pok., Vrhnika
Cehulič Neža, poljedelka, Gor. Bedekovčina
Dejak Stanko, pletar, Dev. Marija v Polju
Menih Mihael, prevžitkar, Veliko Širje
Geč Ivan, bivši organist, Maribor
Vidmar Uršula, posestnica, Studenice
Letonja Anton, prevžitkar, Paška vas, p. Šmartno ob Paki
Roblek Ljudmila, not. uradnica, Ljubljana
Špan Anton, učitelj v pok., Slov. Bistrica
Bedrač Terezija, vpokojenka, Ljubljana
Bezjak Ignacij, zasebnik, Grajenščak, p. Vurberg
Svenšek Franc, viničar, Vukovje, Sv. Marjeta ob Pesnici
Majerič Franc, žel. v pok., Cigonca
Rösch Marija, zasebnica, Maribor
Puh Terezija, zasebnica, Slov. Bistrica
Domadenik Jožefa, zasebnica, Planica, p. Fram
Vezjak Ignac, služabnik, Grajenščak
Prednik Anton, najemnik, Spod. Podgorje
Grušovnik Karol, posestnik, Ciglence, p. Vurberg
Hönigman Matija, čevlj. mojster, Ribnica
Faganel Leopold, sodni paznik v pok., Ljubljana
Krajnc Ana, zasebnica, Ptuj
Osvald Martin, vrtnar drž. bolnice, Celje
Krajnc Jurij, pečar, Zagreb
Žabka Vid, prevžitkar, Volčje, p. Artiče
Stine Franc, žand. narednik-vodnik v pok., Ljubljana
Kramar Nikolaja, soproga šolskega upravitelja, Ljubljana
Kolar Ana, žena slikarskega mojstra, Maribor
Kostevc Roza, zasebnica, Sl. Konjice
Obran Antonija, delavka, Gor. Breg pri Hajdini
Haflner Mihael, zasebnik, Ljubljana
Mastnak Ignac, prevžitkar, Planina, p. Sevnica
Dominko Albert, šol. upravitelj v pok., Ljubljana
Vončina Josipina, vdova drž. uradnika, Ljubljana
Rakovec Ivan, sodni uradnik v pok., Ljubljana
Koželj Jakob, žel. čuvaj v pok., Mojstrana.
Po vseh umrlih članih se je izplačala pripadajoča podpora v skupnem znesku:

Din 376.250.—

Kdor še ni član »Ljudske samopomoči«, naj zahteva brezobvezno in brezplačno pristopno izjavo. **Blagajniško načelstvo.**

Mislil je, da je njegova srajca bela...

Ne trudite se pri pranju z raznimi drugimi pralnimi sredstvi, ker samo z Radionom oprano perilo postane sneznobelo. Učinek Vas bo presenetil! Dobro Schichtovo milo, prepojeno s kisikom, pronica skozi tkanino in odpravi brez vsakega mencanja vso nesnago. Ne zadovoljite se s sredstvi za pranje, pri katerih se morate na vso moč truditi, da postane perilo belo, temveč uporabljajte Radion, pa boste imeli z lahkoto »Radionobelo« perilo. Razložek bo očiten, če primerjate perilo. Perilo oprano z Radionom bo ostalo vedno sneznobelo. Razen tega bo bolj trpežno, ker Radion varuje perilo.

Schichtov
RADION
pere sam

Mladinski vestnik

Medžeral Mato:

Proletarski mladini

a) Delokrog kulturnih društev mora obsegati vse panoge kulturnega udejstvovanja: prirejanje kulturnih večerov z recitacijami in govornimi zbori. Nobeno delavsko kulturno društvo ne sme pogrešati pevskega, dramskega in izobraževalnega (diskusijskega) odseka. Treba je tudi ustanoviti dopisništva za »Delavsko Politiko« in liste naših strokovnih organizacij »Delavca« in »Ljudski Glas«. Čuvati pa se moramo pri vseh naših prireditvah predvsem oponašanja meščanske kulture. Recitirati moramo predvsem pesmi naših pesnikov, Seliškarija, Mačka, Klopčiča, Čufarja in drugih, ki sodelujejo pri delavskih revijah in drugod. Igrati moramo predvsem dela Cankarja, Cerkevnikarja, Kranjca, Krefta in drugih. — Delavska kultura mora biti kritična, progresivna in kot taka močno orožje delovnega ljudstva v boju proti praznovanju in zaslepljevanju. Važen del izobraževanja mora biti tudi študiranje naše znanstvene literature Marx, Engels, Kautsky, Adler, Beer, Plehanov itd., ki naj širi socialistično ideologijo.

b) Prav dobro se zavedamo, da brez politične svobode tudi ni svobode organiziranja in širjenja izobrazbe, pa tudi ne mladinske zaščite in sodobne vzgoje. Zato hoče mladina aktivno sodelovati v političnem boju obenem z vsem delovnim ljudstvom za zahteve, ki so bile na mnogih mestih že nešteto krat iznešene. Da more biti proletarijat in njegova mladina tudi sograditelj in enakovreden faktor v državi, ka-

žejo primeri v demokratičnih državah: Franciji, Čehoslovaški, v severnih državah in v USA. Slovenski delavski mladini in vsej mladini Jugoslavije mora biti lepo in svobodno življenje v omenjenih državah vzpodbuden vzgled. V demokratični državi ni ureditvi bo mogla razviti vse svoje sile in pridobivati široke mase tudi kmečke in meščanske mladine za socializem.

c) Mezdana gibanja in boj za izboljšanje gospodarskega stanja delavstva sploh, je najboljši učitelj in najlepša prilika, da delavstvo na živem primeru spozna, da pripada skupnosti proletarskega razreda, ki mu stoji nasproti kapital. V taki borbi delavstvo tudi spozna svoje prave prijatelje in pomen politične svobode. V strokovnih organizacijah zato ne sme manjkati delavske mladine, ki predstavlja velik procent zaposlenega delavstva. Mladina radi svoje nevezanosti in optimizma lahko v boju mnogo več tvega, kakor naši stariši. Zato mora biti mladina v vsakdanjem boju, posebno pa še ob izbruhu stavk najbolj aktivna in požrtvovalna. Organizirati mora stankovne straže, materialno pomoč stavkajočim in opravljati poročevalsko službo. Ob takih primerih je najlepša prilika, da zainteresira za svoj boj tudi druga sloje mladine.

(Konec prihodnjic)

All si že poravnal naročnino? Ako še ne, izpolni svoje dolžnosti!